

Banaslys 13.1.2006

Sæbraut
Aftanákeyrsla
Látinn 59 ára karlmaður
Tími sólarhrings: Morgunn

Lýsing á slysi

Ökumaður strætisvagns ók norður Sæbraut á hægri akrein að morgni til, en Sæbrautin er tvær akreinar í báðar áttir. Snjóað hafði um nóttina og krapí á götunni, en búið var að moka og salta. Að sögn vitna gekk umferðin hægt sökum slæmrar færðar, á um 20 til 40 km/klst hraða. Hámarkshraði á Sæbraut er 60 km/klst. Rétt sunnan gatnamótanna við Kleppsmýrarveg var strætisvagninum ekið utan í hægri hlið vörubifreiðar á vinstri akrein. Við þann árekstur sveigði strætisvagninn til hægri og fór vagninn upp á gangstétt hægra megin og þaðan aftan á aðra vörubifreið, sem var á hægri akrein. Við það hentist sú vörubifreið á jeppabifreið sem var á vinstri akrein.

Strætisvagninn var á litlum hraða við áreksturinn, en kassi vörubifreiðarinnar gekk þó talsvert inn í ökumannsrými strætisvagnsins. Ökumaður strætisvagnsins lét lífið í árekstrinum vegna fjörláverka. Að sögn vitna rásaði strætisvagninn talsvert á veginum fyrir áreksturinn og hafði aksturslag hans vakið athygli. Svo virtist sem ökumaður hafi ekki haft fulla stjórn á ökutækinu. Meiðsli ökumanna á öðrum bílum í árekstrinum voru ekki mikil.

Kassi vörubifreiðarinnar gekk langt inn í ökumannsrými strætisvagnsins.

Samkvæmt bíltæknirannsókn sem framkvæmd var á ökutækjunum fannst ekkert athugavert við hjóla- og stýrisbúnað strætisvagnsins og ekkert sem benti til að bilun í strætisvagninum hafi átt þátt í slysinu. Engin ummerki voru sjáanleg um hemlun strætisvagnsins. Kassi vöruflutningabifreiðarinnar gekk langt inn í ökumannsrýmið og bera meiðsli hins látna þess vitni. Neðsti hlut kassans var í 117 cm hæð frá götu og neðri brún framrúðu strætisvagnsins í 125 cm hæð.

Festingar afturvarnar vörubifreiðarinnar gáfu sig við áreksturinn. Vörubifreiðin er fyrst skráð árið 2005 og hér því um nýlega bifreið að ræða. Í stoðriti við skoðunarhandbók ökutækja er tekið fram að að jafnaði skuli vera að minnsta kosti þrjú boltar í hvorn grindarbita. Umrædd undirvörn var fest með tveimur boltum, öðrum með ró og hinn var með splitti. Í skýrslu um bíltæknirannsóknina kom fram að boltinn með rónni var laus vinstra megin og splittunin var með þeim hætti að hún gat auðveldlega losnað. Þverbíti afturvarnarinnar bognaði einnig, sjá mynd hér að neðan. Styrkur afturvarnarinnar var undir lágmarksröfum reglugerðar um gerð og búnað ökutækja.

Styrkleiki efri hluta framenda strætisvagnsins er afar lítil og ljóst að höggið lenti á mjúkan hluta framenda strætisvagnsins. Vegna þessa varð aflögun inn í ökumannsrými umtalsverð þrátt fyrir lítinn hraða.

Undirakstursvörn vörubifreiðarinnar bognaði og festingarnar gáfu sig.

Niðurstöður áfengisrannsóknar ökumanns strætisvagnsins voru neikvæðar en lyfjarannsókn leiddi í ljós að hann var undir áhrifum lyfja. Í gögnum um málið kemur fram að hann hafði átt við veikindi að stríða og benda niðurstöður rannsóknar til að hann hafi misst stjórn á bílnum vegna ástæðna sem rekja má til sljóleika vegna veikindanna og lyfjanotkunar í tengslum við þau.

Orsakagreining

- Veikindi og lyfjanotkun skertu færni ökumanns til aksturs og leiddu til þess að hann missti stjórn á bifreiðinni
- Styrkur og ástand afturvarnar vörubifreiðarinnar var ófullnægjandi
- Strætisvagnar eru vanbúnir aftanáakstri við vörubifreiðar

Tillögur í öryggisátt

Rannsóknarnefnd umferðarslysa beinir því til samgönguráðuneytisins að móta í samráði við embætti landlæknis og vinnueftirlitið samræmdar eftirlitsreglur um andlegt og líkamlegt hæfi ökumanna hópferðabifreiða.

Rannsóknarnefnd umferðarslysa því til ökumanna að gæta vel að því að stjórn ökutækja krefst mikillar athygli. Þreyta og sjóleiki hafa mikil áhrif á ökuhæfni og ættu menn ekki að stýra ökutækjum ef þessi einkenni gera áberandi vart við sig. Beinir Rannsóknarnefnd umferðarslysa því til Umferðarstofu á brýna fyrir ökumönnum mikilvægi þess að vera óþreyttir og vel upplagðir við akstur.

Rannsóknarnefnd umferðarslysa leggur til að Umferðarstofa beini því til skoðunarstöðva að skoða mjög vel við eftirlit sitt hvort undirvarnir bifreiða standist kröfur sem til þeirra eru gerðar.

Ábendingar

Vegna þessa máls og alvarlegs strætisvagnaslyss sem varð á Kringlumýrarbraut/Sæbraut árið 2005 sendi RNU ökutækjaframleiðendunum Scania og Iris Bus bréf dagsett 17. febrúar 2006 og benti á hversu illa varðir bílstjórar hóp bifreiða eru fyrir meiðslum. Varnir ökumanna strætisvagna eru mjög litlar ef árekstrar verða við önnur stór ökutæki.

22.06.2007

Rannsóknarnefnd umferðarslysa